

Buổi Lễ Tưởng Niệm và Cầu Siêu Danh Ca Hà Thanh

Chùa Việt Nam – Thành phố Boston, Tiểu bang Massachusetts USA – 12 tháng 1, 2014

Tại chùa Việt Nam ở thành phố Boston, Massachusetts, một buổi Lễ trang nghiêm nhưng ấm cúng đã được tổ chức để Tưởng Niệm và Cầu Siêu Danh Ca Hà Thanh, nơi Cô cư ngụ từ nhiều năm và đã ra đi ở đó vào ngày 1 tháng 1, 2014.

Khoảng 200 người đã đến tham dự. Không kể những bà con xa gần về tiễn Cô, có nhiều người đến từ các tiểu bang xa của Hoa Kỳ, miền Tây và Canada, cũng như phụ cận. Mọi người như mong được thấy, được nghe tiếng hát của Cô Hà Thanh lần cuối cùng, để rồi mãi mãi chia tay ...

Buổi Cầu siêu và Tưởng niệm dưới sự chứng minh và chủ lễ của Hòa Thượng Thích Nguyên Hạnh, Hội Chủ Tu Viện Việt Nam đến từ Houston, Texas, và một số Đại Đức Tăng Ni từ các tiểu bang xa và địa phương.

Tất cả đều ngậm ngùi thương tiếc ca sĩ Hà Thanh, một tiếng hát không những của miền sông Hương núi Ngự, mà dịu dàng kiều sa lan tỏa khắp những nơi nào có người Việt Nam.

Đặc biệt trong buổi lễ này, mọi người được nghe lại tiếng hát thu âm của ca sĩ Hà Thanh qua những bản nhạc Đạo Ca sâu lắng như "Sám Hối", "Chân Nguyên", "Kính Chiều".

Buổi Lễ kết thúc vào lúc 1 giờ trưa với buổi thọ trai.

(Trường trình của một người từ tiểu bang xa về tham dự)

TIỂU SỬ DANH CA HÀ THANH

Trần Phương Thảo (em ruột Hà Thanh) đọc trong Buổi Lễ Tưởng Niệm ở Chùa Việt Nam, Boston Massachusetts USA – 12/1/2014

Chị Hà Thanh tên thật là **Trần thị Lục Hà**, sinh ngày 25 tháng Bảy năm 1937, chánh quán làng Liễu Cốc Hạ, huyện Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên, nhưng sinh ra tại làng An Đô, nơi một nông trại của gia đình dưới chân dãy núi Trường sơn. Tên chị được cảm hứng từ một bài thơ cổ, nói lên phong thái thi vị của người xưa, vì Ba là nhà giáo Trần Kiêm Phổ, vừa là một nhà nho xuất thân từ trường Quốc Tử Giám:

*Xuân du Phương Thảo địa,
Hạ thưởng Lục Hà trì.
Thu ẩm hoàng hoa tửu,
Đông ngâm bạch tuyết thi.*

Thừa hưởng được giọng máu của Ba, uyên bác vừa Hán học vừa Tây học, và của Mẹ, đảm đang, nhân hậu biết thương người và rất sùng đạo Phật, nên chị Hà Thanh đã có một cuộc đời an nhàn thanh khiết của một Phật tử thuần chính. Khi còn nhỏ Chị đã gia nhập gia đình Phật tử Hương Từ, được Đức Tăng Thống Thích Tịnh Khiết đặt cho pháp danh **Tâm Tú** và sau này Thầy Nhất Hạnh gọi chị với cái tên **Ka Lăng Tần Già**.

Vào năm 1953, khi Đài phát thanh Huế tổ chức tuyển lựa tài tử, chị chưa đủ 16 tuổi để dự thi, nhờ anh TK Tịnh khuyến khích và khai thêm tuổi nên mới được dự thi mà khỏi bị xếp vào hạng nhi đồng, và chị đã trúng giải nhất với bài hát rất khó là Giọng Sông Xanh, và từ đó cái tên Hà Thanh do chính chị tự đặt, nói lên tiếng hát từ một giọng sông. Cũng có thể đó là giọng sông An Cựu, trên đường Huyền Trân Công Chúa, nơi chị đã trau luyện âm nhạc và học đàn guitar với các bạn âm nhạc thời đó. Nhờ ông Ngô Ganh, lúc đó là Giám đốc đài phát thanh Huế can thiệp ráo riết với Ba nên thỉnh thoảng chị mới được lên hát ở Đài phát thanh Huế. Và cũng từ đó chị gia nhập ban nhạc trẻ Gió Mới với các bạn cùng lứa.

Năm 1963, nhân một chuyến viếng thăm Sài Gòn, chị có cơ hội tiếp xúc với các văn nghệ sĩ, tiếng hát của chị đã được nhiều người ngưỡng mộ và chị đã nhanh chóng hội nhập vào giới văn nghệ Sài-Gòn. Chị bắt đầu hát ở các Đài phát thanh Sài-Gòn, Đài Quân Đội, Đài Tự do, trong các ban nhạc Tiếng Tơ Đồng, Tiếng Thời Gian, và được các hãng thu thanh mời cộng tác như Sóng Nhạc, Việt Nam, Continental, Tân Thanh v...v....Có một điều là chị không bao giờ hát ở phòng trà. Từ đó, tiếng hát Hà Thanh được bay bổng khắp nơi trong giọng hát ngọt ngào tha thướt, đượm màu sắc mượt mà của đất Thần Kinh. Trước năm 1975, Chị đã tham gia vào nhiều đoàn văn nghệ đi trình diễn ở Châu Âu và Lào.

Năm 1970, chị lập gia đình với Trung Tá Thiết giáp Bùi Thế Dung, sanh hạ được một cháu gái, Kim Huyền, nay đã thành gia thất, và chị có được hai cháu ngoại.

Chị đến định cư tại Mỹ ở Boston từ năm 1984. Từ đó đến nay, trọng tâm hoạt động của chị là Đạo Ca và Từ thiện, hăng say tham gia văn nghệ tổ chức trong công tác từ thiện bất cứ ở đâu. Chị đã đi hát cho các chùa nhiều nơi trên khắp nước Mỹ, Canada và Châu Âu. Thời gian này chị hát và sáng tác nhiều bài về đạo Phật.

Trong cuộc đời đơn sơ khiêm tốn của một Phật tử chí tâm, chị đã có hai sự lựa chọn, hai sự đam mê trên tất cả mọi thứ, đó là âm nhạc và kinh kệ, cả hai đều hòa hợp để đi đến chỗ tuyệt vời, không những đã đem lại sự bình an trong tâm hồn chị, mà còn truyền lại cho người đời những niềm vui, những niềm an lạc làm cho cuộc sống tươi thắm hơn, an bình hơn, lành mạnh hơn.

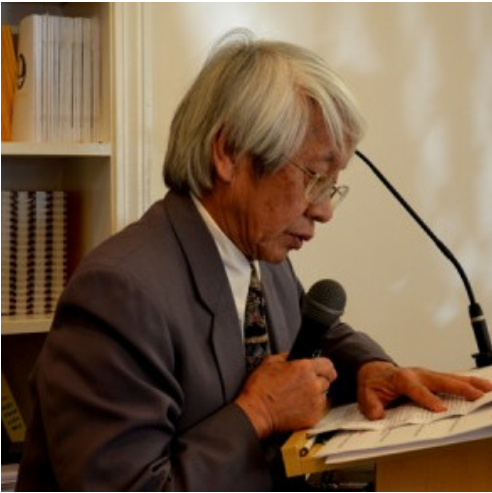
Chị Hà Thanh đã ra đi lúc 7g25 phút ngày 1 tháng 1 năm 2014, một cách nhẹ nhàng thanh thản trong tiếng cầu kinh của các ni cô và của những người thân yêu, cũng như nghe chính tiếng tụng êm ái truyền cảm của chị, thì chắc chắn trong cái giây phút siêu thoát chị đã hưởng được những cái gì trong lành nhất để đưa linh hồn chị về cõi Vĩnh Hằng.

Đó là tất cả tài sản mà chị Hà Thanh đã để lại cho chúng ta, mà rồi đây qua những tiếng hát, qua những bài cầu kinh sẽ còn lưu lại, văng vẳng bên tai làm tưởng nhớ lại những cái gì thoang thoảng nhẹ nhàng như chị Hà Thanh đang hát cho ta nghe từ một cõi hư vô nào đó.

Chị Hà Thanh vẫn sống mãi nơi Đất Phật, và còn sống mãi với chúng ta.

LỜI TỪ BIỆT CA SĨ HÀ THANH, TỨC TRẦN THỊ LỤC HÀ, CỦA ĐẠI GIA ĐÌNH ANH CHỊ EM VÀ CON CHÁU, VÀO DỊP LỄ CẦU SIÊU NGÀY 12 THÁNG 1, 2014 TẠI CHÙA VIỆT NAM, BOSTON, MASSACHUSETTS.

Do em rể GS, LS Tạ Văn Tài đọc

Thưa chư vị Hòa Thượng, Thượng Tọa, Đại Đức, Ni sư
Quý vị quan khách và thân hữu
vá bạn bè, bà con xa gần,

Đại gia đình tang gia chúng tôi, gồm có Kim Huyền, ái nữ chị Hà, chồng và hai con, cùng với các anh chị em ruột và họ, thuộc dòng họ Trần Kiên, và tôi là em rể và cũng là phật tử quy y Tăng Thống Thích Tịnh Khiết được cử ra thay mặt toàn thể, xin trân trọng cảm tạ quý vị đã an ủi chúng tôi khi làm lễ và đến dự lễ cầu siêu hôm nay ngày 12 tháng 1, 2014 cho người thân của chúng tôi là Trần Thị Lục Hà, pháp danh Tâm Tú (pháp danh này đã có từ thuở Tăng Thống Thích Tịnh Khiết ban cho), nhưng cũng có danh hiệu trong trần thế trong xã hội Việt Nam ở năm châu là Hà Thanh.

Dù tin chắc là chị đang đi trên đường đến cảnh bồng lai siêu thoát, chúng tôi đại gia đình xin phép quý vị được nói những lời thương yêu này với vong linh chị Hà Thanh, vì lòng thương mến muốn níu kéo chị ở lại thêm ít thời gian nữa để chuyện trò. Theo truyền thống Phật giáo, và cũng là của các nước Tây Phương như Mỹ, lễ cầu siêu hay truy điệu không nên mang nhiều buồn thảm của sự chết, mà là để vinh danh cuộc sống của người quá vãng, và đó là điều chúng tôi mong chị Hà mang về nơi Cõi Chân Nguyên của Phật, như một hành trang kỷ niệm của chị.

Chị Hà ơi!

Chị có biết không? Có một anh cư sĩ ở Mỹ rất tận tụy với Phật giáo có nói với tôi trong lúc khen chị Hà đã đóng góp nhiều cho Phật Giáo và hiện đang gây chướng ngại trên không gian của người Việt khắp thế giới với tiếng hát, nhất là hát các bài Phật giáo, và anh ấy xin chia sẻ “niềm vui, chứ không phải là nỗi buồn, với gia đình tang gia” chúng tôi, mà anh cho là phải hãnh diện có chị Hà. Chúng tôi thấy anh khen và chia vui “tréo căng ngỗng”, nhưng rất thật tình như vậy, bọn tôi phá lên cười, mà vui vì quả thật hãnh diện có chị Hà có công đức, trong khi vẫn thỉnh thoảng giật mình, hụt hẫng, mà tự hỏi chị Hà đâu rồi, sao không gặp lại được nữa.

Nhưng trong giây phút làm lễ tiễn biệt bây giờ, ĐẠI GIA ĐÌNH vẫn còn muốn nói chuyện với chị.

Chị biết không? Một cư sĩ trí thức Phật giáo tại Âu châu, mà gia đình nhờ tìm email của chùa Từ Đàm, Huế, để gia đình gửi lời cảm ơn về lễ cầu siêu đã tổ chức cho chị ở bên đó, nghe chuyện kể là lúc còn nhỏ, vào lúc thăm Thầy Thích Tịnh Khiết tại chùa Tường Vân, thầy tụng kinh, con rùa nhỏ ở hang đá núi non bộ chui ra, chị Hà cúi xuống hát cho nó nghe, và nó đi gần ra thêm mà nhìn và nghe chị, thì cư sĩ đó nói là “con rùa là fan của chị đấy, cũng như Thầy Trụ Trì Chùa Từ Đàm hiện nay, tức Thầy Hải Ấn, đã làm lễ cho chị, cũng là fan của chị”.

Với tiếng hát trời cho đặc biệt ngọt ngào, với tâm đạo từ bi bảm sinh tỏ rõ trong sự thương con cháu, đại gia đình, bạn bè, với sự thành tâm tu hành và hoạt động phục vụ Phật sự khắp nơi trên thế giới cùng với nhiều tu sĩ và bạn đồng tu, thì chị đã đi vào tâm khảm người Việt khắp nơi.

Tiếng hát đầu đời của Chị khi mới 16 tuổi đi thi với bài *Dòng Sông Xanh* ở Đài Phát Thanh Huế vào năm 1953 (chứ không phải 1955 như có người viết sai) đã khiến giới trẻ các trường Huế đặt tên cho chị là tiếng hát Dòng sông Hương Xanh Hà Thanh, sau khi họ ngừng xe cộ trên cầu Tràng Tiền và quanh Đài để im lặng nghe chị hát.

Đi vào Miền Nam để hát các bài nhạc thuộc các loại khác nhau, tại các đài phát thanh, các buổi trình diễn và các hãng đĩa nhạc, với sự hướng dẫn thân thương của các nhạc sĩ đàn anh, chị được họ đặt tên là con chim họa mi xứ Thần Kinh, hát đủ các loại nhạc đời và nhạc đạo. Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông nói: “Đây là giọng ca thiên phú, kỹ thuật tốt, làn hơi diễm cảm tuyệt đẹp, là một vì sao trong những vì sao hiếm hoi ở đỉnh cao nghệ thuật..Cô Hà Thanh hát hầu hết các tác phẩm của tôi. Bài nào tôi cũng thích, cũng vừa ý, Hà Thanh không chỉ hát mà còn sáng tạo trong khi hát. Hà Thanh đã tạo thêm những nốt luyến láy rất truyền cảm, rất mỹ thuật làm cho bài hát của tôi thêm thăng hoa, trong giai điệu cũng như trong lời ca. Tôi cảm ơn tiếng hát của Hà Thanh đã mang lại cho các bài hát của tôi thêm màu sắc, thêm thi vị, bay bổng. Sau biến cố 1975, vẫn một Hà Thanh diễm cảm, sang trọng, sáng tạo trong khi hát, mặc dù thời gian chia cách đã 40 năm qua. ”

Chị Hà ơi! Các bài nhạc về người chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa hát lại tại hải ngoại đã làm rung cảm nhiều đồng hương, nhất là các anh lính VNCH cũ, và họ gửi lời khen rất nhiều trên Youtube.

Chị Hà có biết không? Chị cũng làm cho thính giả nhớ lại thời gian cuộc đời vàng son khi xưa ở trong nước. Có thính giả viết như sau: “Giọng Chị Hà Thanh dẫn tôi về ‘Trời Thương Biển Nhớ’ của tôi với Saigon và quê hương Việt Nam”.

Tại hải ngoại cũng như trong nước, giới nghệ sĩ bàng hoàng tiếc thương khi nghe tin chị ra đi. Anh Nguyễn Văn Đông đều nói đến chị mỗi lần tôi gặp anh những năm qua thì nói là nghe tin như tiếng sét ngang tai; chị Tâm Vấn khóc; đại gia đình đại ca sĩ đàn chị Thái Thanh có anh rể là giáo sư Lê Xuân Khoa gửi thư phân ưu, cho tôi, nói rằng: “Giọng ca truyền cảm thiên phú của chị Hà Thanh sẽ sống mãi trong lòng người Việt Nam”

Đặc biệt người gốc Huế thương chị Hà như thế này: “Chắc các anh chị không thể tưởng tượng người Huế chúng tôi thương mến Hà Thanh đến chừng nào. Tôi đã khóc khi nghe tin Hà Thanh mất.”

Chị Hà ơi! Xin nói thêm với chị là tiếng hát của chị đã lan tỏa vào lòng người ngay tại Miền Bắc Việt Nam, mà chưa bao giờ chị đi tới, khiến tình dân tộc thông cảm đoàn kết giữa các người dân được dâng cao. Một nhân vật ở Hà nội nói: “Tôi không được biết chị Hà Thanh, nhưng đã ngồi nghe chị hát đến quá nửa đêm mới đi ngủ, mà nằm mãi đến gần sáng chưa ngủ được, có thể vì quá giãc, trong tôi càng động lại sâu lắng Việt Nam... Ước mong gì cả nước chỉ toàn tiếng hát gắn bó mọi người lại với nhau!” Nhân vật khác nói: “Chị Hà Thanh hát rất biểu cảm, cầu chúc Chị an nghỉ cõi vĩnh hằng. Tiếng hát của chị Hà Thanh sẽ vang mãi trong trái tim tất cả chúng ta”.

Chị Hà ạ ! Chị biết là ở giai đoạn sau của cuộc đời, chị tìm về với thiền học, thiền định và thiền ca. Nhưng hôm nay phải kể cho chị nghe trong ngày tiễn biệt chị về cõi Phật, để chị rõ thêm là có thính giả nhận xét về nhạc đạo của chị như sau: “Những bản nhạc Thiền do Hà Thanh hát hoặc vừa phổ nhạc thơ thiền, vừa ca mang âm hưởng thâm trầm, gợi cảm.”

Nay chị Hà đã đi về với Chân Nguyên, chúng tôi ở lại đây nơi trần thế, xin kính cảm ơn quý vị đã đến đây tiễn đưa chị.

Tạ Văn Tài

ÔB BS Trần Đoàn & Phan Nhơn

Độc tiểu sử ca sĩ Hà Thanh: Trần Thị Phương Thảo (em ruột ca sĩ Hà Thanh)

Hoà Thượng Thích Nguyên Hạnh: pháp thoại lời chia tay cuối cùng và lời nhắn nhủ tang gia.

ÔB GS Hoàng Trọng Hàn / Xuân Lan

BS Luân, con rể, BS nha khoa Kim Huyền, con gái ca sĩ Hà Thanh và Bà Hoàng Trọng Hàn (Xuân Lan)

SBTN-Boston phỏng vấn TBTC

